

de boieri lumești, sau să facă Sinod Ecumenic¹⁷, unul ca acesta cu totul să nu fie primit la pâra, fiindcă a ocărât sfințitele Canoane, și Bisericeasca buna rânduială o au stricat.

CANON 7

Pe cei ce din eretici se adaugă la ortodoxie (Dreaptă slăvire), și al partea celor ce se mântuiesc îi primim, după supus urmare, și obicei. Pe Arieni adică, și pe Machedonieni, și pe Savatieni, și pe Navatieni, pe cei ce se zice pe sineși curați, și mai buni¹⁸, și pe cei Patrusprezelnici, adică Tetradiți (Mercurieni), și pe Apolinarști îi primim dându-și Libele (adică mărturisirea Credenței), și Anatematisind pe tot eresul, care nu cugetă, precum cugetă sfânta Catoliceasca și Apostoleasca Biserica lui Dumnezeu. Și pecetluindu-i mai-nainte cu sfântul Mir, pe frunte, pe ochi, și pe nări, și pe gură, și pe urechi, și Pecetluindu-i pe ei, zicem: Pecetea Darului Sfântului Duh. Pe Evnomiani care se botează într-o afundare, și pe Montaniști, cei ce aici se zice frîghi, și pe Saveliani, care învață, că Tatăl și Fiul este o față (Yopatorie), și alte oarecare cumplite fac, și pe

¹⁷ Iar dacă Pavel al Constantinopolului și Atanasie împreună cu Papa Iulie au cerut de la Constant, și de la Constantie a se face Sinodul Ecumenic care s-a numit cel din Sardichia, ca să cerceteze cele pentru ei, și Hrisostom, și Inochentie, au cerut de la Arcădie și de la Onórie a se face Sinod Ecumenic, pentru ca să cerceteze cele pentru Hrisostom. Deși sfinții aceștia zic, au cerut Sinod Ecumenic, nu se supun certării Canonului acestuia, una adică, pentru că Papi și Patriarhi ai lumii fiind altă judecată decât ei mai înaltă nu aveau, afară decât Sinodul Ecumenic, și alta încă pentru că aceasta a cerut de nevoie, fiindcă cei ce localnic vrea să judece pe Atanasie și pe Pavel, erau vrăjmași arătați și evseviani, asemenea și cei vreau să judece pe Hrisostom.

¹⁸ În Epistolia, care de la Constantinopol s-a trimis, către Martirie al Antiohiei, ce cuprinde anume Canonul acesta tot, care Sinod, prin acea scrisoare hotărăște a se primi ereticii, scriind așa: Pe cei ce se zice pe sineși curați și mai curați; iar aristerús sau stângaci, întru altele se află arístus mai buni.

celelalte eresuri toate, (fiindcă aici sunt mulți, mai ales cei ce năvălesc din țara Galatenilor). Pe toți cei ce din aceștia vor voi a se adăuga la ortodoxie, ca pe Éllini îi primim. Și în ziua cea dintâi îi facem creștini. Iar întru a doua Catehumeni, iar întru a treia îi jurăm, cu însuflare de trei ori în față, și în urechi, și așa îi Catihisim, și îi facem să zăbovească în Biserică îndestul, și să asculte Scripturile. Și atunci îi botezăm. [Apostolesc: 46, 47, 68; Sinod 1: 8, 19; Sinod 6: 95; Laodiceea: 7, 8; Cartagina: 66; Vasilie: 1, 5, 47]

TÂLCUIRE

Canonul acesta orânduiește cu ce chip se cuvine să primim pe cei ce din eresuri vin la Ortodoxa Credință, și la partea celor ce se mântuiesc. Zicând, că pe Arieni, și Machidonieni, și Navatieni, despre care am zis în Canonul întâi al Sinodului acestuia. Și pe Savatieni¹⁹ și pe

¹⁹ Savatie după Socrat Cartea 5: 21 din Iudei Creștinându-se de către Marhchian Episcopul Navatianilor ce în Constantinopol s-a Hirotonisit Presbiter. Urma însă și după creștinism iudaiceștile obiceiuri, prăznuind cu Iudeii și Paștile, și altele. Dar încă după obiceiul Iudeilor, serbând și Sâmbăta (și pentru aceasta poate așa s-a poreclit) după Valsamón. Și cei ce i-au urmat lui Savatiani s-a numit. Care erau și Navatiani. Se numesc însă Navatianii aceștia, aristerí (adică stângaci) ori după stricarea vorbei, în loc áristi (mai buni), și mai curați decât toți, că pe cei de a doua nuntă, și pe cei ce au fost căzut în vremea goanei nu-i primeau, și de necurăția lor se fereau. Ori pentru că se îngreșau de mâna stângă, și cu dânsa nu voiau a primi orice fel de lucru, după Valsamón. Ci vrednic de nedumerire este, pentru ce pe Navatianii aceștia Sinodul 1, prin Canonul 8, i-au primit cu singură mărturisirea. Iar acest al doilea prin pecetluirea Sfântului Mir. Dezlegând nedumerirea aceasta răspundem că, chiar, și după întâiul Cuvânt această iconomie, au făcut Sinodul 1 pentru pogorământ ca să nu lenevească pe Navatiani despre a se întoarce către dreapta slăvire, că Dreptslăvitorii îi miruiesc pe ei ca pe niște nemiruți. Iar după al 2-lea Cuvânt acest al doilea Sinod i-a primit pe ei prin pecetluirea Sfântului Mir. Fiindcă după Teodorit Navatianii nu se ungeau cu Sfântul Mir. Care despre dânsii zice așa: Și celor ce se botează de ei, nu le aduc pe Sfânta ungere, pentru aceasta dar și pe cei ce din eresul acesta se împreunează cu Trupul Bisericii îi unge au poruncit prea-lăudații Părinți, adică Părintii acestui al 2-lea Sinod, și cei ai Sinodului din Laodikia prin Canonul 1.

Patrusprezeceri, adică Tetradiți²⁰, și Apolinariști, îi primim, după ce vor da Libéle, adică Mărturisire în scris, în care să anatematisească și pe al lor eres, încă și pe tot alt eres care nu cugetă, precum cugetă sfânta Catoliceasca, și Apostoleasca Biserica lui Dumnezeu, (precum și Sinodul întâi cel Ecumenic o au cerut aceasta în scris de la Navatieni cu deosebire în Canonul 8) ale căroră mai întâi pecetluim cu Sfântul Mir fruntea, ochii, nările, gura, și urechile la fiecare pecetluire zicând: „Pecetea Darului Sfântului Duh”. Pe toți aceștia însă așa îi primim, nebotezându-i a doua oară, fiindcă după Zonară, întru Sfântul Botez cu nimic se deosebesc de noi, ci întocmai cu Dreptslăvitorii se botează, pe Arieni însă, și Machedonieni, arătat fiind eretici, i-a primit Canonul fără al doilea botez iconomicește, după întâiul cuvânt pentru multa mulțime a ereticilor celor de acest fel ce aflau întru acea vreme. Iar după al 2-lea cuvânt, și pentru că întocmai ca noi se Botezau. Pe Evnomieni însă, care întru o adunare se botează, și Montaniști, care aici în Constantinopol, se numesc Frighi²¹. Și pe Saveliani, care zic că o față este Tatăl, și Fiul, și alte rele fac, și pe toate celelalte eresuri al ereticilor, (dintre care mulți se află aicea, și mai ales câți se trag din Tara Galátilor). Pe aceștia, zic, pe toți, ca pe Éllini îi primim. Adică ca pe unii cu totul nebotezați. (Pentru că aceștia, ori cu totul nu s-au botezat, ori de s-au botezat, însă nu drept, și precum se botează Dreptslăvitorii. Pentru aceasta

²⁰ Patrusprezeceni sau mercurieni, pentru că precum Paștile nu sunt Duminică, ci ori în ce zi s-ar fi întâmplat luna de 14 zile, postind, și priveghind.

²¹ Montanós a fost în veacul 2, s-a arătat după Evsévie Cartea 5 cap 15 a istoriei în Misia Fríghiei (Pentru aceasta și Fríghi de la dânsul se numeau) minciuno-prorocind de diávolul povățuit, mângâietor pe sineși numindu-se, și Apostoleștilor predanii împotrivindu-se. având însă două muieri următoare lui, Priscila și Maximila, proorocițe pe ele le numea. Învăța să se despartă nunțile. Să se depărteze de mâncări oamenii, pentru îngrețșare. Aceasta, și cei de dânsul învățați, Praznicul Paștilor îl răsucea. Întru o față pe Sfânta Treime amesteca. Și sânge de prunc împuns de dânsii, cu făină mestecându-l, și pâine făcând cu dânsa liturghiseau, și cu aceea se împărțăseau. Montaniștii aceștia, și Pepuzieni se numeau, pentru că lăudau cu covârșire, un sat al Fríghiei numit pépuza, pe care îl numeau și Ierusalim.

nici se socotesc botezați) și în ziua dintâi, îi facem pe ei creștini, adică îi facem să primească toate Dogmele Creștinilor, afară din Pridvorul Bisericii, puindu-și Preotul mâna peste ei, după Canonul 39 al localnicului Sinod din Iliviria, care este Țară a Ispaniei²². Iar a doua zi îi facem catihumeni, adică îi numărăm în rânduiala catihumenilor. Iar a treia zi le citim obișnuitele lepădări (de satană) însuflând de trei ori în față și în urechile lor, și așa îi catihisim pe ei (adică îi învățăm) în parte cele ale Credinței, și îi facem să rămâie în Biserică mult timp²³ și să asculte Dumnezeieștile Scripturi, și atuncia îi botezăm pe ei²⁴.

SIMFONIE

„După Canonul acesta neschimbat voiește a se iconomisi Navatienii, și Patrusprezecerii întorcându-se către Ortodoxie, și Canonul 7 al Sinodului din Laodikia, cu anatematizarea eresului adică, și cu pecetea Sfântului Mir. Iar Frîghii întorcându-se poruncește Canonul 1 al aceluiași Sinod să se boteze. Dar și Canonul 45 al Sinodului 6 nu este alta, decât, o repetuire (poftorire) a Canonului acestuia. Adăugând că Manihéii, Valentiniani, și Marchioniștii se cade a se boteza întorcându-se la Dreaptaslăvire. Iar Evtihienii, și Dioscoriții, și Sevirianii să se primească prin anatematizarea eresurilor lor, ca și Navatianii adică, și ceilalți. Iar Canonul 19 al Sinodului 1 voiește ca negreșit să se boteze Pavlianștii precum și Canonul 95 al Sinodului 6 aceasta mărturisește. Iar cel 43 al marelui Vasilie zice să se boteze întorcându-se Engratiții (înfrânații), și sacoforii

²² Că așa și Canonul 8 al Sinodului întâi prin punerea mâinilor, au primit pe Navatiani, iar Sinodul în Iliviria acesta s-a adunat, puțin mai-nainte de Sinodul 1. Dar și toți ereticii și schismaticii, întorcându-se la Catoliceasca Biserică, prin Hirotesie (punerea mâinilor) se cade a se primi.

²³ Cât timp însă se cere pentru Catihisire vezi subînsemnarea Canonului al doilea al Sinodului întâi.

²⁴ Canonul acesta, fără apărare, și după toată nevoia botează și pe Latini, ca pe unii ce se botează nici într-o afundare. Că dacă pe cei ce într-o afundare, cu cât mai vârtos pe cei nici într-o botezați? S-au zis pentru aceștia îndestul și cu dovedire, în tâlcuirea Apostolescului Canon 46.

(purtătorii de sac), și apotactiții (lepădații). (Pentru care vezi Canonul 95 al Sinodului 6.) Iar cel al 5-lea al acestuiași zice, să primim pe ereticii cei ce la sfârșitul vieții se pocăiesc nu însă judecată, ci cu cercare, citește și pe 46 și 47 Apostolesc.